

A közzététel időpontja: 2021. július 16.
Az alkalmazás kezdő dátuma: 2022. január 1.

BELÜGYI RENDÉSZETI ISMERETEK

RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNY

A) KOMPETENCIÁK

A belügyi rendészeti ismeretek tantárgy közép- és emelt szintű vizsgakövetelményei között a különbség az ismeretek mennyiségében, mélységében és megközelítési módjában is megnyilvánul. A **középszintű vizsgán** a vizsgázó általános rendészeti ismereteiről ad számot. A vizsgafeladatok a tananyagban való általános tájékozottságot, az egyszerű összefüggések felismerését, a praktikus ismeretek birtoklását és alkalmazásának képességét mérik. Az **emelt szintű vizsgán** emellett a tantárgyi ismeretek mélyebb összefüggéseit, az egyes anyagrészek közötti kapcsolatok felismerését, és ezen ismeretek alkalmazásának képességét várják el a vizsgázótól a különböző komplex feladatok megoldása során.

B) VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Az emelt szintű vizsga tartalmi követelményeibe beletartoznak a középszintű vizsga tartalmi követelményei.

Témák	Vizsgaszintek	
	Középszint	Emelt szint
1. A rendészet alapjai		
1.1. A rendészet, rendvédelmi szervek		
A rend, a közrend (belső rend), a határrend fogalma	A vizsgázó legyen tisztában a rend, a közrend (belső rend) és a határrend fogalmával. Ismerje fel az egyes fogalmak közötti kapcsolatot.	Ábrázolja a rend, közrend és közbiztonság fogalmak kapcsolatát ábrák segítségével.
A biztonság, a nemzetbiztonság és a közbiztonság fogalma	Ismertesse a biztonság, a nemzetbiztonság, közbiztonság fogalmát. Mutassa be az egyes fogalmak egyedi és közös jellemzőit.	Ábrázolja a biztonság, a nemzetbiztonság és a közbiztonság kapcsolatát ábrák segítségével.
A rendvédelem, a közrend és a közbiztonság védelmének, az	Határozza meg a rendvédelem, a közrend, a közbiztonság védelmének és az államhatár rendje	Ismertesse a társadalom védelmi rendszerének elemeit és funkcióit.

államhatár rendje védelmének fogalma	védelmének fogalmát. Értse az egyes fogalmak közötti összefüggéseket.	
A katasztrófavédelem és a polgári védelem fogalma	Ismerje a katasztrófavédelem és a polgári védelem fogalmát. Hasonlítsa össze az egyes fogalmak azonosságait és különbözőségeit.	
A rendészet szervei	Minisztériumi hovatartozásuk szerint csoportosítva sorolja fel az egyes rendészeti szerveket. Legyen képes a rendvédelmi szerveket Magyarország államszervei között elhelyezni. Néhány szóban jellemezze az egyes rendvédelmi szerveket. Mondjon gyakorlati példákat az egyes rendvédelmi szervek tevékenységére.	
1.2. Az egyes rendvédelmi szervek általános jellemzése		
Az egyes minisztériumok irányítása alá tartozó rendvédelmi szervek működését meghatározó főbb jogszabályok	Sorolja fel a rendvédelmi szervek működését meghatározó legfontosabb jogszabályokat (Magyarország Alaptörvénye; a rendőrségről szóló törvény; a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló miniszteri rendelet; a katasztrófavédelemről szóló törvény; a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló törvény). Legyen tisztában az egyes jogszabályok jelentőségével, kapcsolatával. Magyarázza el, miért kell a rendvédelmi szervek működését jogszabályi szinten meghatározni.	Határozza meg a rendvédelmi szervek működését meghatározó legfontosabb jogszabályok hatályát. Ismertesse az egyes jogszabályok átfogó tartalmát. Magyarázza el, hogy miért fontos a rendvédelmi szervek jogállását meghatározó normák törvényi szintű szabályozása.
A rendvédelmi szervek rendeltetése, jogállása és feladatai	Ismertesse az egyes rendvédelmi szervek rendeltetését. Ismertesse és bizonyítsa az egyes rendvédelmi szervek sajátos jogállását, mutasson rá a jogállásbeli azonosságokra és különbségekre.	Fejtse ki az egyes rendvédelmi szervek rendeltetése, jogállása és feladatai közötti összefüggéseket.

	Szervenként csoportosítva ismertesse az egyes szervek főbb feladatait.	
A rendőrség és a katasztrófavédelem szervezeti felépítése, erői (személyi állománya) és eszközei	<p>Ismertesse a rendvédelmi szervek szervezeti felépítését központi, területi és helyi szinten, emelje ki sajátosságait.</p> <p>Állományviszonyuk szerint csoportosítva sorolja fel a rendvédelmi szervek erőit.</p> <p>Rendeltetésük szerint csoportosítva ismertesse a rendőrség és a katasztrófavédelmi szervek főbb eszközeit.</p> <p>Következtessen és mondjon példát az egyes eszközök felhasználási lehetőségeire.</p>	<p>Ismerje fel a valóságban, képen vagy ábrán a rendőrség és a katasztrófavédelem által használt egyes eszközöket.</p> <p>Emelje ki az egyes szervek technikai eszközeiben meglévő különbségeket.</p> <p>Sorolja fel a kárelhárítás és a katasztrófavédelmi feladatok egyes speciális eszközeit.</p>
1.3 A rendvédelmi szervek kialakulása		
A rendvédelmi szervek kialakulása	Mutassa be röviden a magyarországi rendvédelmi szervek rendszerének kialakulását.	<p>Mutassa be időrendben vázlatosan a rendvédelmi és rendészeti szervek rendszerének kialakulását.</p> <p>Emelje ki a rendvédelmi szervek specializálódásának állomásait.</p> <p>Mutassa be, milyen társadalmi szükségletek vezettek a rendvédelmi és rendészeti szervek mai rendszerének kialakulásához.</p> <p>Értelmezze a kontinentális és az amerikai típusú rendőrségi modellek különbségeit.</p>
2. A rendvédelmi szervek szakmai tevékenysége		
2.1. A szakmai tevékenység területei, az egyes szervek működése és irányítása		
A rendvédelmi szervek szolgálati tagozódása, szakmai tevékenységének területei	<p>Legyen tisztában a rendőrség szolgálati tagozódásával (szolgálati ágak, szolgálatok, szakszolgálatok).</p> <p>Ismerje a katasztrófavédelem szakmai tevékenységének</p>	<p>Sorolja fel a szolgálati ágakat, szolgálatokat, szakszolgálatokat.</p> <p>Röviden ismertesse tevékenységüket, feladataikat.</p>

	<p>területeit.</p> <p>Nevezze meg a szolgálati tagozódás és a szakmai tevékenységi területek jogszabályi alapjait.</p> <p>Szervenként sorolja fel a szolgálati ágakat. Tudjon példákat mondani a szolgálatokra, szakszolgálatokra, illetve azok szakmai tevékenységi területeire.</p>	
<p>A rendőrség és a katasztrófavédelem működésének általános elvei és szabályai</p>	<p>Sorolja fel a rendvédelmi szervek működésének általános elveit (működés törvényi szabályozása, feladatok ellátásának és az utasítás teljesítésének kötelezettsége, intézkedési kötelezettség, titoktartási kötelezettség, fegyverviselési jog, segítségnyújtási kötelezettség, közreműködő igénybevétele, segítség és eszközök igénybevétele a feladatok végrehajtásához, nyilvános szereplés).</p> <p>Legyen tisztában a működési elvek jelentőségével, gyakorlati megvalósulásukkal.</p>	<p>Mutassa be a működés általános elveinek szervenkénti egyedi és közös jellemzőit.</p> <p>Mondjon példát az egyes működési elvek gyakorlati megvalósulására.</p>
<p>A rendvédelmi szervek irányítása és vezetése</p>	<p>Értse az irányítás és vezetés fogalmát.</p> <p>Fogalmazza meg az irányítás és vezetés jogi alapját.</p> <p>Értse meg a rendvédelmi szervek irányításának és vezetésének szükségességét.</p> <p>Ismertesse az egyes rendvédelmi szerveket központi, területi és helyi szinten irányító és vezető szervezeteket és személyeket.</p> <p>Mondjon példákat a miniszter irányítási, illetve az országos parancsnok vezetési tevékenységére.</p> <p>Fogalmazza meg az irányítás és vezetés célját és eszközeit.</p> <p>A hierarchia legfelsőbb szintjétől lefelé haladva ismertesse az irányítás és vezetés rendszerét.</p>	<p>Tudja bemutatni az irányítás és vezetés közötti különbségeket.</p> <p>Fogalmazza meg az irányítás és vezetés célját és eszközeit.</p> <p>Ismertesse azon jogszabályi eszközöket, melyek a miniszter és az országos parancsnok rendelkezésére állnak vezetési és irányítási feladataik ellátásához.</p>
<p>2.2. Intézkedések és kényszerítő eszközök</p>		

<p>A rendőri intézkedések és alkalmazásuk alapvető szabályai</p>	<p>Fogalmazza meg és értelmezze az intézkedések alkalmazásának követelményeit, elveit (jogszerűség, szakszerűség, szükségesség, arányosság, eredményesség, objektivitás, biztonság), és szabályait.</p> <p>Sorolja fel a tanult rendőri intézkedéseket, ismertesse azok lényegét.</p> <p>Válassza külön a személyei szabadságot korlátozó és nem korlátozó intézkedéseket.</p> <p>Magyarázza el - akár példák bemutatásával is - az igazoltatás, ruházat- csomag- és a jármű átvizsgálás, elfogás és előállítás, elővezetés, személy- és tárgykörözés elrendelése, a biztonsági intézkedés és a helyszínbiztosítás jelentőségét.</p> <p>Konkrét jogesetek kapcsán legyen képes a szükséges intézkedések kiválasztására, döntésének megindokolására.</p> <p>Ismertesse a szolgálati fellépés módját.</p>	<p>Mutassa be az intézkedéseket tartalmazó jogszabályok rendelkezései közötti kapcsolatot (törvény, rendelet).</p> <p>Értelmezze a szolgálati fellépés módja és az intézkedés közötti kapcsolatot.</p> <p>Emelje ki az egyes intézkedések közös, és speciális szabályait.</p> <p>Mondja el, hogy az egyes intézkedések mely alkotmányos állampolgári szabadságjogok korlátozásával járnak.</p> <p>A konkrét jogesetek kapcsán ismertesse az intézkedések fajtáit, határozza meg alkalmazásuk sorrendjét, az intézkedés megkezdése előtt figyelembe veendő körülményeket.</p>
<p>A kényszerítő eszközök és alkalmazásuk alapvető szabályai</p>	<p>Ismertesse és értelmezze a kényszerítő eszközök alkalmazásának követelményeit (jogszerűség, szakszerűség, szükségesség, arányosság, fokozatosság).</p> <p>Sorolja fel a rendőrség által alkalmazott kényszerítő eszközöket.</p> <p>Mondjon példát az egyes kényszerítő eszközök alkalmazásának leggyakoribb eseteire.</p> <p>Sorolja fel, hogy kikkel szemben, és milyen korlátozásokkal alkalmazhatók a kényszerítő eszközök.</p> <p>Konkrét jogesetek kapcsán legyen képes a szükséges kényszerítő eszközök kiválasztására, döntésének megindokolására.</p>	<p>Ismerje és tudja jellemezni a rendőrség által használt egyéni és csapaterőben alkalmazott kényszerítő eszközöket. Ismerje a kényszerítő eszközök alkalmazásának alapelveit és kritériumait.</p> <p>Ismerje az egyes kényszerítő eszközök alkalmazásának korlátait (pl. lőfegyverhasználat, útzár, megállásra kényszerítés alkalmazása).</p> <p>Mondja el, mit kell tennie a rendőrnek a kényszerítő eszközök alkalmazását megelőzően az alkalmazás elkerülése érdekében.</p> <p>Ismertesse, hogy az egyes kényszerítő eszközök alkalmazására milyen speciális szabályok vonatkoznak.</p> <p>A konkrét jogesetek kapcsán mutassa be, hogy</p>

		milyen jogszabályi rendelkezés alapján kerülhet sor a kényszerítő eszközök alkalmazására.
2.3 A katasztrófák felosztása		
A katasztrófák felosztása	Határozza meg a katasztrófa definícióját. Mondjon példát a különböző katasztrófavédelempozíciókhoz.	Csoportosítsa a katasztrófákat eredetük és kiterjedésük szerint.
2.4. Együttműködés, kapcsolatok és szolgálati tevékenységek		
A rendvédelmi és rendészeti szervek együttműködése, kapcsolata a társadalmi szervezetekkel, a lakossággal és a civil kontroll	Határozza meg az együttműködés fogalmát. Ismerje a rendőrséggel és a katasztrófavédelemmel együttműködő közigazgatási szerveket. Ismertesse az egyes rendvédelmi szervek együttműködésének jogi alapjait. Sorolja fel és értelmezze az együttműködés elveit, szintjeit és irányait. Jellemezze a rendvédelmi és rendészeti szervek és az önkormányzatok, a társadalmi szervezetek, a lakosság együttműködését. Mondjon példát az együttműködés gyakorlati megvalósulására. Értelmezze, mit jelent a rendvédelmi és rendészeti szervek civil kontrollja, mondjon példát érvényesülésére.	Ismertesse a rendvédelmi szervek és az önkormányzatok együttműködésének jogszabályban rögzített formáit (véleményezés, javaslat, támogatás). Határozza meg a nyilvánosság szerepét a rendvédelmi szervek civil együttműködésében. Mutassa be a média szerepét a rendvédelmi szervek és a civil kontroll oldaláról, példákon keresztül mutasson rá ezek kapcsolatára.
A rendvédelmi szervek filozófiája	Ismerje a magyar rendvédelmi szervek filozófiáját. Értse a rendészeti filozófia szükségességét.	Mondjon példát más országok rendvédelmi szerveinek filozófiájára.
A rendőrség által alkalmazott őr- és járőrrelátati formák és tevékenységek, azok jellemzői	Magyarázza el, hogy mit jelent az őr- és járőrrelátat. Sorolja fel az őrrelátatokat.	Mutassa be az őr- és járőrrelátat egyes változatait, mondjon példát alkalmazásukra.
A katasztrófavédelem tevékenysége és jellemzői	Sorolja fel és jellemezze az egyes szolgálati tevékenységeket. Jellemzői alapján határolja el egymástól a polgári védelmi, a tűzvédelmi és az iparbiztonsági	Tegyen különbséget a katasztrófavédelem szervezetének háborús helyzetben, illetve békeidőben végzett tevékenysége között. Gyakorlati példákon keresztül mutassa be a tűz-,

	<p>tevékenységeket.</p> <p>Ismertesse a megelőzési tevékenység lényegét, főbb szabályait, az ebben résztvevő szerveket és feladatrendszerüket.</p> <p>Tudja felsorolni a tűzoltóság szerveinek feladatait a katasztrófavédelmi tevékenységben.</p> <p>Ismerje a tűzoltás és műszaki mentés főbb szabályait, valamint a végrehajtásban résztvevők főbb feladatait.</p> <p>Ismerje az iparbiztonság főbb szakmai tevékenységét és feladatait.</p>	<p>katasztrófa-, polgári védelem és iparbiztonság szakmai tevékenységében meglévő átfedéseket.</p>
<p>A katasztrófavédelem tevékenysége az egyes katasztrófavédelmi helyzetekben</p>	<p>Ismertesse az egyes természeti katasztrófák (árvíz, földrengés, vihar) bekövetkezése esetén végrehajtandó legfontosabb teendőket.</p> <p>Mondja el mi a teendő nukleáris veszélyhelyzet vagy katasztrófa során.</p> <p>Mutassa be a biológiai veszélyhelyzetben (pl.: járvány, fertőző állatbetegségek) követendő rendszabályokat.</p>	<p>Sorolja fel az óvóhelyek fajtáit, ismertesse, hogy milyen tényezőket kell figyelembe venni kialakításuk során.</p> <p>Csoportosítsa az egyéni védőeszközöket, és ismertesse alkalmazásuk módozatait.</p>
<p>3. A rendvédelmi szervek funkcionális tevékenysége</p>		
<p>3.1. A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység</p>		
<p>Az egyes rendvédelmi szervek állománya tagjává válásának feltételei</p>	<p>Tudja felsorolni és értelmezni a szolgálati viszony létesítésének törvényi feltételeit.</p> <p>Sorolja fel milyen jogállású személyek alkotják a rendvédelmi szervek állományát.</p>	<p>Mutassa be a rendvédelmi szervek állománya tagjává válása feltételeit meghatározó jogszabály (a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény) hivatásos jogviszony létesítésére vonatkozó részét.</p> <p>Mutassa be a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjaival szemben támasztott speciális pályaalkalmassági feltételeket és követelményeket.</p>

A személyzeti, munkaügyi és a szociális tevékenység célja, feladatai	Nevezze meg a rendvédelmi szerveknél végzett személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenységet meghatározó jogszabályokat. Ismerje a rendvédelmi szerveknél végzett személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység célját.	Sorolja fel és értelmezze a személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység fő feladatait. Mondjon példát az egyes feladatok gyakorlati megvalósulására.
Az egyes rendvédelmi szervek személyi állományának tagjait megillető alapvető pénzügyi és anyagi járandóságok, szociális juttatások	Soroljon fel néhányat a rendvédelmi szervek személyi állományát megillető járandóságok és szociális juttatások köréből. Ismerje, hogy a személyi állomány tagjainak milyen elismerések adhatóak.	Mondja el, miből áll az alapilletmény, illetve az illetmény, és azok mivel egészülhetnek ki. Magyarázza el a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjainak rendfokozati és beosztási előmeneteli feltételeit.
3.2. Szolgálattal összefüggő jogok és köteleességek		
A személyi állomány szolgálatellátással összefüggő jogai és köteleességei	Sorolja fel és magyarázza el a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjait szolgálati feladataik ellátása során megillető jogokat. Ismertesse szolgálati kötelezettségeiket.	Magyarázza el a szolgálatellátással összefüggő jogok és kötelezettségek egységes érvényesülésének szükségességét.
A személyi állománnyal szemben támasztott társadalmi elvárások, jogi, szakmai és etikai követelmények	Fogalmazza meg a rendvédelmi szervekkel kapcsolatos általános társadalmi elvárásokat. Mondja el saját véleményét, milyen elvárásokat támaszt az egyes rendvédelmi szervek személyi állományának tagjaival szemben. Szerzett ismeretei köréből vett példákon keresztül mutassa be a rendvédelmi szervek személyi állománya tagjai számára követendő, illetve nem kívánatos magatartásformákat. Ismertesse a személyi állomány tagjaival szemben támasztott jogi és szakmai követelményeket.	Ismertesse a személyi állománnyal szemben megfogalmazott etikai követelményeket. Következtessen a társadalmi, jogi, szakmai és etikai elvárások összefüggéseire. Példákon keresztül mutassa be, hogy milyen módon öltenek testet az etikai elvárások a rendvédelmi szervek működését meghatározó jogszabályokban.
Az alapvető állampolgári jogok korlátozása	Sorolja fel azokat az alkotmányos állampolgári alapjogokat, melyeket a rendvédelmi szervek tagjai csak korlátozottan, vagy egyáltalán nem gyakorolhatnak.	Mondja el, hogy az egyes jogok korlátozására a hivatásos állomány esetében milyen szabályok vonatkoznak. Magyarázza el, hogy mi az oka az egyes jogok korlátozásának.

3.3. A környezet-, munka- és egészségvédelem		
A környezet-, munka- és egészségvédelem célja, feladatai	Nevezze meg a környezet-, munka- és egészségvédelmet meghatározó alapvető jogszabályokat. Következtessen a környezetvédelem jelentőségére a rendvédelmi szervek tevékenységében. Legyen tisztában a munkavédelem fogalmával, céljával, sorolja fel területeit. Határozza meg az egészségvédelem célját, sorolja fel feladatait.	Ismerje a rendvédelmi, rendészeti szerveknél érvényesülő munkavédelmi szabályokat, előírásokat, a munkabaleset fogalmát, bekövetkezte esetén követendő eljárást.
Az elsősegélynyújtás alapelvei, az eszméletvesztés, mérgezés, vérzés, törés, égési sérülés elsődleges ellátásának gyakorlati feladatai	Definiálja az elsősegélynyújtás fogalmát. Sorolja fel és értelmezze az elsősegélynyújtás alapelveit. Ismerje az eszméletvesztés, mérgezés, vérzés, törés, égési sérülés alapvető jellemzőit. Mutassa be az elsősegélynyújtásban felhasználható eszközöket. Ismerje fel az elsősegélynyújtás valóságban, ábrán vagy képen látható eszközeit.	Konkrét esetek leírása alapján ismerje fel a sérülés jellegét, ismertesse az elsősegélynyújtás módját, válassza ki az ehhez szükséges eszközöket.
3.4. A szolgálati érintkezés		
Rendfokozatok és állománycsoportok	Sorolja fel a rendfokozati állománycsoportokat. Csoportosítva sorolja fel a tiszthelyettesi, zászlósi, tiszti, főtishti, tábournoki rendfokozatokat.	Ismerje fel a valóságban, képen vagy ábrán látható rendfokozati jelzéseket.
Fegyelmi és függőségi viszonyok	Fogalmazza meg a katonai fegyelem lényegét. Mondja el az előljáró, a feljebbvaló, az alárendelt fogalmát. Ismertesse azok egymáshoz való viszonyát.	Soroljon fel a fegyelmi büntetések közül néhányat. Magyarázza el miért fontos a fegyelem a rendvédelmi szervek működése szempontjából.
A szolgálati érintkezés főbb szabályai	Ismertesse a megszólítás, köszönés formáit. Fogalmazza meg a tiszteletadás jelentőségét és sorolja fel eseteit. Magyarázza el a jelentések és jelentkezések rendjét.	Ismertesse, milyen eltérések vonatkoznak a tiszteletadás szempontjából az egyenruházott és a polgári ruhás állományra.

3.5. Az alaki magatartás		
Az alakiség jelentősége	Saját szavaival magyarázza el, mit jelent az alakiség a rendvédelmi szerveknél. Példákkal támassza alá az alaki magatartás fontosságát.	Saját szavaival írja le az egyes alaki mozgásmódok végrehajtásának menetét. Ismerje fel képről vagy ábráról az egyes mozgásmódokat. Magyarázza meg az alakosság, határozottság, fegyelmettség összefüggését, illetve ezek kapcsolatát a szolgálati fellépés módjával.
A főbb alaki elvárások és követelmények	Sorolja fel és értelmezze a főbb alaki elvárásokat és követelményeket. Fogalmazza meg személyi állománnyal szemben az öltözködéssel, megjelenéssel és ápoltsággal kapcsolatos követelményeket. Emelje ki az egyenruhás állományra vonatkozó szabályokat, elvárásokat.	Emelje ki azokat az intézkedéseket, szolgálati formákat, amelyeknél az alakiségnek fokozott jelentősége van.
4. Tereptan		
4.1. A tereptan alapjai		
A terep fogalma, fajtái, jellemzői, a világtér meghatározása	Határozza meg a terep fogalmát. Ismertesse a terep fajtáit, azok jellemzőit. Következtessen a terep jelentőségére a rendvédelmi szervek tevékenységében. Legyen képes a világtér meghatározására térképen, illetve a valóságban iránytű vagy tájoló segítségével.	Legyen képes a világtér meghatározására a szükséges eszközökkel, illetve eszközök nélkül (pl. égitestek alapján).
A térkép fogalma, fajtái, méretaránya	Definiálja a térkép fogalmát, legyen tisztában a terep és a térkép kapcsolatával, a térképi ábrázolás jelentőségével. Ismertesse a térképeknél használatos méretarányokat, értse a kicsinyítés mértéke, a méretarány és az arányszám közötti kapcsolatot. Magyarázza el a különböző méretarányú, illetve tartalmú térképek felhasználási lehetőségeit.	Sorolja fel a térkép fajtáit és mutassa be vázlatosan azok jellemzőit. Részletesen ismertesse a turista és a katonai térképek sajátosságait.

	Mondjon példát a térkép alkalmazására a rendészeti szervek tevékenységével kapcsolatban.	
A térképi jelek és jelzések. A térkép tájolása.	Mutassa be a térképi jelek és jelzések rendszerét. Rajzolja le a turistatérképeken előforduló leggyakoribb egyezményes térképi jeleket. Ismertesse a térkép tájolásának fogalmát. Ismerje a tájolás mozzanatait. Legyen képes a térkép tájolására iránytűvel, tájolóval vagy a terepen kitűzött világtáj alapján. Sorolja fel a tájolás során előforduló leggyakoribb hibákat.	Mutasson rá a térkép felhasználási módja és a méretarány, valamint az egyes térképi jelzések alkalmazása közötti összefüggésekre.
4.2 A terepen történő tájékozódás		
A tájékozódás fogalma, szerepe a rendvédelmi szervek tevékenységében	Ismeresse a tájékozódás fogalmát. Következtessen a tájékozódás szerepére a rendvédelmi szervek tevékenységében. Mutassa be a tájékozódás hagyományos eszközeit. Ismerje a tájékozódás elősegítésére vonatkozó fontos szabályokat. Fogalmazza meg a térképpel való tájékozódás műveleteit. Magyarázza el a tájékozódási pontok lényegét és jelentőségét. Tudjon tájékozódási pontokat kijelölni.	Mondjon példát a tájékozódást elősegítő modern navigációs eszközökre, röviden ismertesse használatuk módját. Határozzon meg álláspontot azonosítással és becsléssel. Jelöljön ki menetvonalat térképen, magyarázza el, hogy ennek során milyen jellemzőket kell figyelembe venni. Ismeresse a tájékozódás sajátosságait különböző körülmények között (pl.: tájékozódás éjszaka, erdős-hegyes terepen, nagyobb településeken, télen, térkép nélkül).
Az iránytű, a tájoló és a távcső használata	Ismeresse az iránytű rendeltetését, fő részeit. Legyen képes az iránytű vizsgálatára és előkészítésére használat előtt. Mutassa be az iránytűvel végezhető műveleteket. Határozza meg a világtájakat iránytű segítségével. Mondja el a tájoló rendeltetését, fő részeit. Fejtse ki a tájoló vizsgálatának és előkészítésének	Végezzen távolság-meghatározást vonásképlet alkalmazásával, távcső segítségével. Mutassa be az iránytű, a tájoló és a távcső használata során előforduló leggyakoribb hibákat.

	<p>szabályait használat előtt. Sorolja fel a tájolóval végezhető műveleteket. Határozza meg a világtájakat tájoló segítségével. Ismertesse a távcső rendeltetését és fő részeit. Legyen képes a távcső vizsgálatára és használat előtti előkészítésére. Mutassa be a távcső használatának lehetőségeit.</p>	
<p>A közúthálózat számozása, a közúti gépjárművek államjelzései, a magyar rendszám táblák ismertető jegyei</p>	<p>Ismertesse Magyarország fő közlekedési útjait és azok számozását. Mutassa meg térképen a fő közlekedési útvonalakat. Sorolja fel a Magyarországon forgalomban lévő rendszám táblákat. Írja le az egyes rendszám táblák legfontosabb ismertető jegyeit. Válassza ki a meghatározott rendszám tábla-fajtát a bemutatott képek, ábrák alapján.</p>	<p>Mondja el, hogy milyen feltételekkel adhatók ki a vonatkozó jogszabályok alapján forgalomban lévő rendszám táblák. Ismertesse fel, és képről vagy ábráról válassza ki az európai államok közúti gépjárműveinek államjelzéseit.</p>
5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés		
5.1. A jogellenes cselekmények		
<p>A jogellenes cselekmények értelmezése, felosztása</p>	<p>Ismertesse a jogellenesség fogalmát, magyarázza meg a definíció lényeges elemeit. Csoportosítsa a jogellenes cselekményeket társadalomra veszélyességük szerint.</p>	<p>Definiálja a jogértelmezés fogalmát. Sorolja fel az értelmezés módszereit, röviden ismertesse jelentésüket.</p>
<p>A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépést meghatározó jogszabályok</p>	<p>A jogellenes cselekmények csoportosításának megfelelően sorolja fel a társadalomra veszélyes emberi magatartásokat leíró legfontosabb szabálysértési és büntető jogszabályokat. (A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló törvény; a Büntető Törvénykönyv és a büntetőeljárásról szóló törvény) Mutassa be az egyes jogellenes cselekmények jogi szabályozásában meglévő különbségeket.</p>	
5.2. Szabálysértési alapismeretek		

<p>A szabálysértés fogalma, elkövetői, a felróhatóság és a felróhatósági akadályok</p>	<p>Definiálja a szabálysértés fogalmát, emelje ki és magyarázza meg a definíció kulcsszavait. Sorolja fel a szabálysértés elkövetőit. Fogalmazza meg, mit jelent a felróhatóság. Következtessen az elkövető és a felróhatóság kapcsolatára. A felróhatóság fogalmából vezesse le a felróhatósági akadályok rendszerét. Mondjon példát a felróhatósági akadályokra.</p>	<p>Magyarázza el a különbséget a felróhatóságot kizáró és a megszüntető okok között. Csoportosítsa a felróhatósági akadályokat kizáró és megszüntető okok szerint. Emelje ki a szabálysértési és a büntetőjogi normák közötti kapcsolatot.</p>
<p>Az elkövetőkkel szemben alkalmazható szankciók</p>	<p>Sorolja fel a szabálysértési szankciókat. Mondja el az egyes szabálysértési büntetések és intézkedések lényegét.</p>	<p>Ismertesse az egyes szankciók alkalmazásának szabályait, a pénzbírság esetében térjen ki a helyszíni bírság kiszabásának szabályaira. Magyarázza el, hogyan változhat az elzárás és a pénzbírság mértéke halmazati szabálysértés esetén.</p>
<p>A szabálysértési ügyekben eljáró hatóságok és az eljárásban résztvevő személyek</p>	<p>Sorolja fel a legfontosabb szabálysértési hatóságokat (helyi önkormányzatok, bíróság, rendőrség), azok hatáskörét. Saját szavaival magyarázza el, hogy az egyes ügyekben melyik szabálysértési hatóság köteles az eljárás lefolytatására. Határozza meg az eljárásban résztvevők körét, azok jogállását.</p>	<p>Definiálja a hatáskör és illetékesség fogalmát. Határozza meg, hogy a szabálysértési eljárásban kik lesznek a fő- és mellékszemélyek. Mondja el, hogyan érvényesül a képviselő és a védelem a szabálysértési eljárás során.</p>
<p>A szabálysértési eljárás szakaszai, lefolytatásának rendje, főbb szabályai</p>	<p>Ismertesse a szabálysértési eljárás szakaszait. Sorolja fel az eljárás megindításának módozatait. Határolja el egymástól az eljárás megindításának módozatait. Mondjon példát a feljelentésre és a bejelentésre. Mondja el a szabálysértési eljárás lefolytatásának rendjét, ismertesse a főbb eljárási cselekményeket. Jellemezze a szabálysértési kényszerintézkedéseket. Nevezze meg az eljárás befejezésének lehetséges eseteit.</p>	<p>Mondja el, hogy milyen jogi eszközök állnak a szabálysértési hatóság rendelkezésére az eljárásban résztvevők közreműködésének kikényszerítésére. Ismertesse, hogy mely esetekben kerül sor a tárgyalás tartására a szabálysértési eljárás során. Definiálja a jogorvoslat fogalmát, mondja el, milyen jogorvoslati lehetőségek vannak a szabálysértési eljárásban.</p>

<p>A rendőrség tevékenysége során előforduló főbb szabálysértési tényállások köznapri értelmezése, gyakorlati jellemzői</p>	<p>Legyen képes példát mondani az egyes szabálysértésekre. Jogszabály alkalmazásával dolgozza fel a rendelkezésére álló jogesetet, állapítsa meg, történt-e szabálysértés, ha igen, állapítsa meg, milyen. Mutasson rá azokra a tényállási elemekre, melyek véleménye szerint megalapozzák a minősítése szerinti jogsértést.</p>	<p>Határolja el egymástól a kettős alakzatú szabálysértéseket. A jogesetek megoldása során ismerje fel, és mutasson rá azokra a tényállási elemekre, melyek elhatárolják egymástól a kettős alakzatú szabálysértéseket.</p>
<p>5.3. Bűncselekményi alapismeretek</p>		
<p>A bűncselekmény fogalma, felosztása, elkövetői</p>	<p>A Büntető Törvénykönyvben (továbbiakban: Btk.) leírt fogalmi meghatározásnak megfelelően definiálja a bűncselekményt. Súlyuk szerint csoportosítsa a bűncselekményeket, magyarázza meg a különbségeket. Definiálja az elkövetők fogalmát. Csoportosítsa az elkövetőket a bűncselekmény megvalósításával kapcsolatos szerepük szerint. Mutassa be példákkal az egyes tettesi és részesi magatartások közötti különbségeket.</p>	<p>A bűncselekmény definíciójából emelje ki az egyes kulcsszavakat (társadalomra veszélyesség, szándékosság, gondatlanság, cselekmény), magyarázza meg büntetőjogi jelentésüket. Vezesse le a büntett büntető törvénykönyvi meghatározásából a vétségek meghatározását. Tegyen különbséget az elkövetői alakzatok és az elkövetési módok között (társtettség - csoportos elkövetés, bűnszövetség, bűnszervezet) Határolja el a részesi magatartásokat a bűnpártolástól.</p>
<p>A tényállások fajtái, az általános törvényi tényállás szerkezete</p>	<p>Ismertesse a tényállás fogalmát. Sorolja fel a tényállások fajtáit. Mondjon példát a történeti és a törvényi tényállásra. Vázolja fel az általános törvényi tényállás szerkezetét. Sorolja fel az általános törvényi tényállás szükséges elemeit.</p>	<p>Magyarázza meg az általános törvényi tényállás rendszerének jelentőségét a törvényi tényállások elemzése és értelmezése szempontjából. Átfogóan ismertesse az általános törvényi tényállás rendszerét. Magyarázza el az általános törvényi tényállás egyes elemeinek jelentőségét a bűncselekmények megvalósulása szempontjából.</p>
<p>A büntethetőségi akadályok</p>	<p>Mondja el, mit nevezünk büntethetőségi akadállyal. Különböztesse meg egymástól a büntethetőséget kizáró és megszüntető okokat.</p>	<p>Csoportosítsa a büntethetőséget kizáró okokat aszerint, hogy azok az általános törvényi tényállás mely szükséges elemének meglétét zárják ki</p>

	<p>Legyen képes példát mondani a büntethetőségi akadályok mindkét csoportjára.</p> <p>Definiálja a jogos védelem és a végszükség fogalmát, határolja el őket egymástól.</p>	<p>(jogellenességet, elkövetővé válást kizáró okok, stb.).</p> <p>Vonjon párhuzamot a szabálysértési eljárás esetében meghatározott felelősséget kizáró, és a büntetőjogban alkalmazott büntethetőséget kizáró okok között.</p> <p>Tegyen különbséget a büntethetőséget megszüntető okok esetében a felelősségre vonást és az eljárás lefolytatását kizáró okok között, mondjon példát az esetleges kivételekre.</p> <p>Példával illusztrálja az olyan kivételt, amikor büntethetőségi akadály fennállása esetén is sor kerül az eljárás lefolytatására.</p>
<p>Az elkövetőkkel szemben alkalmazható szankciók</p>	<p>Sorolja fel a Btk. szankciórendszerének jellemzőit. Magyarázza el a Btk. szankciórendszerének dualista jellegét.</p> <p>Csoportosítva sorolja fel a büntetéseket és az intézkedéseket.</p> <p>Jelölje meg az egyes főbüntetések kiszabható mértékét.</p>	<p>Ismertesse, hogy a modern büntetőjogi felfogásban milyen szerepet játszik a mediáció (jóvátétel), és milyen formái léteznek.</p> <p>Magyarázza meg mit jelent az elterelés jogintézménye, és milyen esetekben alkalmazható.</p>
<p>A rendőrség tevékenysége során előforduló leggyakoribb bűncselekmények köznapi értelmezése, gyakorlati jellemzői</p>	<p>Legyen képes példát mondani az egyes bűncselekményekre.</p> <p>Jogszabály alkalmazásával dolgozza fel a rendelkezésére álló jogesetet, állapítsa meg történt-e bűncselekmény, ha igen állapítsa meg milyen.</p> <p>Mutasson rá azokra a tényállási elemekre, melyek véleménye szerint megalapozzák a minősítése szerinti jogsértést.</p>	<p>Határolja el egymástól a kettős alakzatú jogsértéseket (szabálysértési és bűncselekményi tényállásokat).</p> <p>A konkrét történeti tényállásokból emelje ki azokat a tényállási elemeket, melyek elhatárolják a kettős alakzatú jogsértéseket egymástól.</p> <p>Legyen képes történeti tényállás megalkotására a megadott minősítésnek megfelelően.</p>
<p>5.4. Az elkövető és az áldozat</p>		
		<p>Mondja el, hogy milyen körülmények vezethetnek az elkövetővé váláshoz.</p> <p>Magyarázza el, hogy az elkövetővé válás folyamata hogyan függ a személyiség fejlődésétől.</p>

		<p>Határozza meg a viktimológia fogalmát, helyezze el a bűnügyi tudományok rendszerében.</p> <p>Ismertesse, milyen körülmények játszhatnak szerepet a sértetté válásban.</p> <p>Sorolja fel, milyen jogi lehetőségek vannak a sértettek részére biztosított állami kárenyhítés során.</p>
5.5. Az egyes bűncselekmény típusok kriminológiai jellemzői		
		<p>Ismertesse a személy elleni, a közlekedési, a házasság-, család-, ifjúság-, nemi erkölcs elleni, valamint a vagyron elleni bűncselekmények kriminológiai jellemzőit.</p> <p>Mondjon példákat a modern bűnözési jelenségekre, ezen belül a nagyvárosi bűnözés formáira.</p> <p>Magyarázza el a szervezett bűnözés jellemzőit, mutassa be a bűnszervezetek működését.</p> <p>Mutassa be a szervezett bűnözés és a terrorizmus kapcsolatát, magyarázza el, hogy a terrorcselekmény miért számít köztörvényes bűncselekménynek.</p>
5.6. Nyomozási alapismeretek		
A büntetőeljárás elvei	<p>Saját szavaival mondja el, mit értünk büntetőeljárás alatt.</p> <p>Sorolja fel a büntetőeljárás törvényben (továbbiakban: Be.) meghatározott alapvető rendelkezéseket.</p> <p>Ismertesse, mit jelent az ártatlanság vételeme, a védelem, a jogorvoslati jogosultság, a tényállás felderítése és a bizonyítékok szabad értékelésének elve.</p>	<p>Magyarázza el a Be. alapvető rendelkezéseiben megfogalmazott elvek jelentését, jelentőségét.</p> <p>Fogalmazza meg a büntetőjog és a büntetőeljárás-jog kapcsolatát.</p>
A büntető ügyekben eljáró hatóságok, az eljárásban résztvevő személyek	<p>Csoportosítsa a büntetőügyekben eljáró hatóságokat az eljárásban betöltött szerepük szerint.</p> <p>Sorolja fel a tanult nyomozó hatóságokat.</p> <p>Határozza meg az eljárásban résztvevő személyek körét.</p>	<p>Ismertesse az ügyész nyomozásban betöltött szerepét, jogait, kötelességeit.</p> <p>Magyarázza el a nyomozási bíró feladatait.</p> <p>Határozza meg a védelem feladatait, ismertesse,</p>

	<p>Ismertesse az egyes eljáró hatóságok (nyomozó hatóság tagja, ügyész, bíró), és résztvevők (sértett, tanú, terhelt, védő) szerepét a büntetőeljárás során.</p> <p>Emelje ki a tanú és a terhelt főbb eljárási jogosultságait.</p>	<p>hogyan lehet védő.</p> <p>Mutasson rá a terhelt és a tanú jogi helyzetében meglévő különbségekre.</p> <p>Mondja el, mit jelent a képviselő, és milyen formái vannak a büntetőeljárásban.</p>
A büntetőeljárás szakaszai	<p>Sorolja fel a büntetőeljárás szakaszait.</p> <p>Definiálja a nyomozás fogalmát.</p> <p>Ismertesse az egyes eljárási szakaszok legfontosabb elemeit.</p> <p>Ismertesse a büntetőeljárásban érvényesülő jogorvoslati lehetőségeket.</p>	<p>Határozza meg a nyomozás kriminalisztikai fogalmát.</p> <p>Mondja el, hogy milyen jogorvoslati lehetőségek vannak a büntetőeljárás egyes szakaszaiban.</p>
A bűncselekmény nyomozása során alkalmazható krimináltechnikai eszközök	<p>Határozza meg a krimináltechnika szerepét a nyomozásban.</p> <p>Ismertesse a krimináltechnika területeit és legfontosabb feladatait.</p> <p>Magyarázza el a kriminalisztikai azonosítás jelentőségét.</p> <p>Ismertesse a nyom fogalmát, a nyomok csoportosítását.</p> <p>Példákon keresztül mutassa be az egyszerűbb nyomrögzítési technikákat.</p> <p>Ismerje fel a nyomrögzítéshez használatos eszközöket, magyarázza el használatukat.</p>	<p>Tegyen különbséget a személyek, valamint a tárgyak azonosításának módjaira között.</p> <p>Ismertesse az egyedi személyazonosítást lehetővé tevő nyomok fajtáit, kriminalisztikai jelentőségét.</p> <p>Mondja el, mikor kerülhet sor szakértő bevonására a büntetőeljárásban, és milyen módon kell a szakvéleményt előterjeszteni.</p>
A büntetőeljárás cselekményei és azok kapcsolatos krimináltaktikai ajánlások, módszerek	<p>Sorolja fel a Be-ben megnevezett fontosabb nyomozási cselekményeket (kihallgatás, helyszíni kihallgatás, szemle, felismerésre bemutatás, bizonyítási kísérlet, kutatás, lefoglalás), és ismertesse ezek lényegét.</p> <p>Magyarázza el az adatgyűjtés jelentőségét.</p> <p>Ismertesse a kihallgatás közös szabályait, az abszolút és relatív vallomástételi akadályokat.</p> <p>Saját szavaival magyarázza el a szemle és a helyszíni kihallgatás közötti különbséget.</p>	<p>Határozza meg a krimináltaktika és metodika fogalmát.</p> <p>Mondja el, hogy milyen körülményekre kell figyelemmel lenni az egyes bizonyítási cselekmények lefolytatása során.</p>

	Sorolja fel a terhelttel szemben alkalmazható kényszerintézkedéseket.	
--	---	--

C) VIZSGALEÍRÁS

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
120 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	vonalzó, íróeszköz	NINCS	vonalzó, íróeszköz	NINCS
A vizsgaszervező intézmény biztosítja	NINCS	Távcső, tájoló, iránytű, 1:40.000 méretarányú turistatérkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrógzító eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázszoró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók.	NINCS	Távcső, tájoló, iránytű, 1:40.000 méretarányú turistatérkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrógzító eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázszoró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók.

Közzé kell tenni

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök	NINCS	témakörök
Határidő	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal	NINCS	május-júniusi vizsgaidőszak kezdete előtt legalább hatvan nappal
Felelős	A vizsgaanyagok elkészítéséért felelős intézmény			

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Középszint			
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
120 perc		15 perc	
Feladatsor		Egy elméleti ismereteket számon kérő feladatot és egy gyakorlati jellegű feladatot tartalmaz	
I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	II. rész: Szöveges, kifejtendő feladatok		
60 pont	40 pont		
100 pont		50 pont	

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az I. és a II. rész, illetve az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

A feladatsor I. részének megoldásához semmilyen segédeszköz nem használható. A II. rész megoldásához szükséges információkat, pl. adatokat, szemelvényeket a feladatsornak mindig tartalmaznia kell. A vizsgázó hoz magával ~~körzöt~~, vonalzót, írőeszközt.

Az írásbeli feladatlap formai és tartalmi jellemzői

A feladatok megoldása az alábbi kompetenciák alapján történik.

	Kompetenciák
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	alapfogalmak ismerete, definiálása, alkalmazása név, adat, ábra felismerése összefüggések ismerete és alkalmazása
II. Szöveges (kifejtendő) feladatok	ismeretelemző- értékelő, önálló gondolkodás gyakorlati feladatmegoldás logikus végigvezetése témataratás, lényegkiemelő és rendszerező képesség

Tartalmi szerkezet

A feladatsor a vizsgakövetelmény valamennyi témaköréből tartalmazhat feladatokat.

A feladatok jellemzői

I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

A feladatsor I. része 10-15 kérdésből (feladatból) áll.

Lehetséges feladattípusok
1. Tényadatok rendezése megadott szempont szerint (tartalmi szempontból igaz-hamis, helyes-helytelen állítás kiválasztása)
2. Egyszerű ábra, séma, táblázat kiegészítése, behelyettesítés
3. Képfelismerés
4. Fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, személyhez, témához
5. Összefüggések felismerése, kiegészítése (ok-okozat)
6. A megegyezés és különbség feltárása
7. Összetartozó fogalmak kiválasztása
8. Egyéb

II. Szöveges (kifejtendő) feladatok

Szöveges feladatnak az tekinthető, ahol néhány összefüggő mondatban vagy hosszabb szövegben kell kifejteni a válaszokat. A megadott szöveg terjedelme maximum 100-150 szó, amely a megadott témakörökhöz kapcsolódó esetet, szituációt ír le. A felhasznált szöveg lehet esetleírás, publicisztikai (pl. sajtóhír vagy cikk), irodalmi mű vagy kitalált történet.

A szöveges feladatok száma 2-4.

Lehetséges feladattípusok
1. Célok és következmények megkülönböztetése.
2. Gyakorlati feladat megoldása során jogi szakkifejezések alkalmazása, cselekmény szakszerű jogi minősítése.
3. Szöveges példa alapján feladatterv készítése.
4. Fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, személyhez, témához
5. Szövegben megtalálható tények, adatok megállapítása, érvek álláspontok ütköztetése, elhatárolása, azonosítása
6. A megegyezés és különbség feltárása
7. Összetartozó fogalmak kiválasztása

Az írásbeli feladatlapon értékelése

Az értékelés központilag összeállított javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

A vizsgázók a tétel pontos megfogalmazását és a feladatok párosítását a vizsga ideje előtt nem ismerhetik meg. A vizsgán a vizsgázónak mindkét feladatot meg kell oldania, de tetszőleges sorrendben adhatja elő az egyes feladatok megoldását.

A vizsgázó a rendelkezésre álló 30 percnél felkészülési idő alatt vázlatot készíthet. A felkészüléshez használható: távcső, tájoló, iránytű, térkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablakokat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrógató eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázsűrítő palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók. A szükséges eszközöket a vizsgaszervező intézmény biztosítja, illetve a képeket, tablókat a feladat szövegével együtt kapja a vizsgázó. A feladat megoldásához szükséges eszközöket - amennyiben a feladat azt előírja - a vizsgázó önállóan választja ki.

A felelet időtartama maximum 15 perc. Felelet közben a vizsgázó használhatja a felkészüléskor készített vázlatát. A felelet során használhatók a felkészüléskor kiválasztott eszközök.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tétel 2 feladatból áll.

A tételsort úgy kell összeállítani, hogy

- a tételek első feladata elméleti ismereteket tartalmazzon

- a második feladat az elméleti ismereteknek gyakorlati jellegű, szituációs feladatokban való alkalmazását kérje számon
- a két részfeladat között tartalmi és területi átfedés ne legyen
- a tételsor legalább 20 tételt tartalmazzon
- a tételekben jelenjen meg a követelményrendszerben meghatározott valamennyi témakör

A következő vizsgaidőszakban a szóbeli tételek legalább 20%-át meg kell változtatni.

A szóbeli vizsga értékelése

A szóbeli vizsgán a vizsgázó feleletét a szaktanár értékelési útmutató segítségével értékeli. A feleletre adható maximális pontszám 50, amely az alábbiak szerint érhető el.

A tételek értékelési szempontjai és arányai:

Értékelési szempont	Adható pontszám
Helyes feladatmegoldás, tartalmi kifejtés	30
A szaknyelv helyes alkalmazása, helyes eszközválasztás	10
Logikus, rendszerezett témavezetés	5
A témához illő példák felidézése, meggyőző, határozott előadásmód	5

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Emelt szint		
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		20 perc
Feladatsor		Egy elméleti ismereteket számon kérő feladatot és egy gyakorlati jellegű feladatot tartalmaz
I. rész: Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	II. rész: Szöveges, kifejtendő feladatok	
60 pont	40 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsgán a vizsgázóknak egy központi feladatsort kell megoldaniuk. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az I. és a II. rész, illetve az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

A II. rész feladatainak megoldásához szükséges információkat, pl. adatokat, szemelvényeket a feladatsornak mindig tartalmaznia kell. A vizsgázó hoz magával vonalzót, írőeszközt.

Tartalmi szerkezet

A feladatsor a vizsgakövetelmény valamennyi témaköréből tartalmazhat kérdéseket.

A feladatok jellemzői

Legfőbb jellemzője a feladatok komplexitása, amely azt jelenti, hogy a megoldásban nemcsak egy fejezet ismeretanyaga jelenik meg, hanem többet is érinteni kell. A kérdéseket úgy kell megfogalmazni, hogy azok a rendszeti munka több szakterületét átfogva egy-egy résztvevővel kapcsolatban kérjék számon az egyes érettségi témakörök ismeretanyagát. A feladatsor összeállításánál többféle kompetencia együttes alkalmazására van szükség.

	Kompetenciák
I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	<ul style="list-style-type: none">– fogalmak, szakkifejezések ismerete, definiálása, alkalmazása– név, adat, ábra felismerése, összekapcsolása– összefüggések ismerete és alkalmazása– mérés, számítás elvégzése– jelek, jelzések értelmezése, ábrázolása
II. Szöveges (kifejtendő) feladatok	<ul style="list-style-type: none">– ismeretelemző- értékelő, önálló gondolkodás– gyakorlati feladatmegoldás logikus végigvezetése– témátartás, lényegkiemelő és rendszerező képesség– többféle szakterületről származó ismeret összekapcsolása, szintetizálása– forráselemzés– önálló véleményalkotás

I. Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok között zárt és nyílt végű feladatok is lehetnek. A feladatok a részletes követelményekben meghatározott ismeretekre és kompetenciákra (pl. források, adatok, ábrák, térképek, jelmagyarázatok használata, szaknyelv alkalmazása) irányulnak.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatsor kb. 10-15 feladtból áll. Egy-egy feladat több részfeladatot is tartalmazhat.

Lehetséges feladattípusok
1. Térkép, illetve térképi jelzések felismerése, ábrázolása, értelmezése, egyszerű mérések elvégzése
2. A rendvédelmi szervek tevékenységével összefüggő képek értelmezése, a képek alapján fogalmak meghatározása
3. Szöveg szakszavakkal, fogalmakkal való kiegészítése
4. Fogalmak magyarázata, hozzárendelése korhoz, személyhez, témához
5. Igaz, hamis ítéletek közötti választás
6. Szöveg (pl. sajtóhír), illetve ábra közötti összefüggések feltárása
7. Egyszerű ábra, séma, táblázat kiegészítése, behelyettesítés
8. Összetartozó fogalmak kiválasztása
9. Egyéb

II. Szöveges (kifejtendő) feladatok

A szöveges (kifejtendő) feladatsor 3-5 feladat megoldását kívánja meg. Ezekben a feladatokban néhány összefüggő mondatban vagy hosszabb szövegben kell kifejtetni a válaszokat.

A feladatokhoz általában, de nem feltétlenül kapcsolódik valamilyen tágran értelmezett forrás (szöveg, kép, adat, térkép stb.). A felhasznált szöveg lehet eseteírás, publicisztikai (pl.: sajtóhír vagy cikk), irodalmi mű vagy kitalált történet. Amennyiben a feladat forrás elemzését nem kívánja meg, a kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy az egy meghatározott témakör kifejtését igényelje.

Lehetséges feladattípusok
1. Források megadott szempontok szerinti elemzése, összefüggések feltárása
2. Elméleti ismeretek alapján egy megadott téma szabad kifejtése
3. Szöveges példa alapján feladatterv készítése
4. Szövegben megtalálható tények, adatok megállapítása, érvek álláspontok ütköztetése, elhatárolása, azonosítása
5. Jogesetek kapcsán jogszabály segítségével ütköztetés és minősítés, az egyes rendvédelmi szervek tevékenységének leírása

Az írásbeli feladatlapon értékelése

Az értékelés központi javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Az egyszerű, rövid választ igénylő feladatok 60 ponttal – mely azonos a vizsgaponttal – értékelhetők. A szöveges (kifejtendő) feladatokra 80 pont adható, amit úgy kell vizsgaponttá alakítani, hogy a II. részre adott pontszámot 2-vel kell osztani. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarészre maximum 100 vizsgapont adható. Ha az osztás törtszámot eredményez, akkor felfelé kell kerekíteni.

Szóbeli vizsga

Általános szabályok

Az emelt szintű szóbeli vizsga központi tételsor alapján zajlik. A szóbeli vizsga tételeinek kifejtése során a vizsgázó feladata egy-egy komplex, több témakört is érintő téma (tétel) önálló és átfogó kifejtése, érvelő bemutatása.

A vizsgához szükséges segédeszközök: távcső, tájoló, iránytű, 1:40 000 méretarányú turistatérkép, közúti gépjárművekben rendszeresített elsősegély-csomag, a szükséges jogszabályok vagy azok kivonata. Rendfokozati jelzéseket, rendszámablákat és államjelzéseket bemutató képek, tablók. Nyomrógzító eszközök, rendészeti technikai eszközök (könnygázsóró palack, rendőrbot, bilincs), vagy ezek hiányában az eszközök képei is felhasználhatók. Az eszközökről a vizsgaszervező intézmény gondoskodik. Amennyiben a tétel előírja, a vizsgázó az eszközöket önállóan választja ki, és azokat a felkészülés és a feladatmegoldás során is használhatja.

A vizsgázó a rendelkezésre álló 30 percnyi felkészülési idő alatt vázlatot készíthet, melyet felelet közben használhat.

A szóbeli feladatsor formai és tartalmi jellemzői

A szóbeli vizsga tételsorát úgy kell összeállítani, hogy a feladatok mindegyike a tantárgy több témakörét is érintse.

A tételsor összességében minden témakörre vonatkozóan tartalmaz kérdést.

A tételsor jellemzői

A tételsor 20 tételt tartalmaz.

A tételek jellemzői

A tételek összeállításakor törekedni kell a változatos, problémamegoldást ösztönző, valamint a (szöveges, képi, grafikus, tárgyi stb.) forrásokon és jogszabályismereten alapuló feladatok megfogalmazására.

A szóbeli vizsga értékelése

Az emelt szintű szóbeli vizsgán a vizsgázó feleletét a szaktanár az értékelési útmutató segítségével értékeli. A feleletre adható maximális pontszám 50, amely az alábbiak szerint érhető el.

A tételek értékelési szempontjai és arányai:

Értékelési szempont	Adható pontszám
Helyes feladatmegoldás, tartalmi kifejtés	25
A szaknyelv, eszközök, helyes alkalmazása, források megfelelő elemzése	10
Logikus felépítés, a témák közötti összefüggések feltárása	10
A témához illő példák felidézése, meggyőző, határozott előadásmód	5